

Početna stranica>Novac/novčana potraživanja>Osiguravanje imovine tijekom sudskog postupka u zemljama EU-a

Izvorna jezična inačica ove stranice [de](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutačno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

engleski

Sljedeći jezici: [en](#) već su prevedeni.

Swipe to change

Osiguravanje imovine tijekom sudskog postupka u zemljama EU-a

Njemačka

1 Koje vrste mjera postoje?

Cilj je ovih mjera osigurati prisilno izvršenje privremenim oduzimanjem imovine dužnika ili privremenom odlukom o predmetnoj situaciji. Mjerama kao takvima obično se ne namiruje dugovanje.

Dostupne su mjere navedene u nastavku.

1.1. Oduzimanje prije presude i uhićenje osobe (*dinglicher und persönlicher Arrest*) (članci 916. i dalje Zakona o parničnom postupku (*Zivilprozessordnung – ZPO*))

Oduzimanjem se osigurava prisilno izvršenje, obično u odnosu na dužnikovu pokretnu ili nepokretnu imovinu, na temelju novčane tražbine. Oduzimanje na zahtjev nalaže nadležni sud. Osim nekoliko odstupanja, odredbe o prisilnom oduzimanju primjenjuju se na naknadno izvršenje oduzimanja. Oduzimanje se može izvršiti, među ostalim, zapljenom (*Pfändung*) (pokretnine), prisilnim zasnivanjem založnog prava (*Arresthypothek*) (nekretnine) ili uhićenjem (*Haft*) (uhićenje osobe).

1.2. Privremena mjera (*einstweilige Verfügung*) (članci 935. i dalje Zakona o parničnom postupku)

Privremenim mjerama privremeno se osigurava nenovčana tražbina. Privremenu mjeru u obliku osiguranja budućeg izvršenja nenovčanih tražbina (*Sicherungsverfügung*) (članak 935. Zakona o parničnom postupku) ili privremenog sudskog uređenja pravnog odnosa (*Regelungsverfügung*) (članak 940. Zakona o parničnom postupku) na zahtjev nalaže nadležni sud. Osim toga, u otežanim uvjetima može se naložiti i zaštitna obvezna mjera (*Leistungsverfügung*). Odredbe o prisilnom izvršenju u načelu se primjenjuju i na naknadno izvršenje (članak 936. u vezi s člankom 928. Zakona o parničnom postupku).

1.3. Nalog za blokadu računa u skladu s pravom EU-a

Člancima 946. i dalje Zakona o parničnom postupku provodi se Uredba (EU) br. 655/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi postupka za europski nalog za blokadu računa kako bi se pojednostavila prekogranična naplata duga u građanskim i trgovačkim stvarima (SL L 189 od 27. lipnja 2014., str. 59.). Nalog za blokadu računa poseban je oblik privremene pomoći.

1.4. Obavijest o hitnom namirenju dugovanja (*Vorpfändung*) (članak 845. Zakona o parničnom postupku)

Postoji i obavijest o hitnom namirenju dugovanja, a riječ je o posebnoj vrsti osiguranja za vjerovnika. To je vjerovnikova privatna mjera izvršenja u odnosu između dužnika i dužnika koji je treća strana, koja ima učinak oduzimanja (članak 845. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

2 Pod kojim se uvjetima takve mjere mogu naložiti?

2.1 Postupak

Oduzimanje prije presude i uhićenje osobe te privremene mjere (točke 1.1. i 1.2.) određuju se nalogom nadležnog suda na zahtjev tužitelja. Zahtjev mora sadržavati informacije o tražbini koju treba osigurati te hitnosti naloga ili riziku od ugrožavanja izvršenja. Sud je potrebno uvjeriti u oboje, na primjer davanjem izjave pod prisegom.

Zahtjev se može podnijeti u pisanom obliku ili izjaviti usmeno u zapisnik za sudski spis. Nadležni sud je sud koji ima stvarnu nadležnost za predmetni postupak ili lokalni sud (*Amtsgericht*), u okrugu u kojem se nalazi predmet koji treba osigurati, predmet spora ili osoba koju treba zadržati. U slučaju usmene rasprave, sudska odluka donosi se u obliku presude ili u obliku naloga.

Zastupanje po odvjetniku u postupku za donošenje privremenih mjera potrebno je samo u slučaju usmene rasprave na regionalnom sudu (*Landgericht*).

Nalog za blokadu računa (točka 1.3.) uređen je Uredbom (EU) br. 655/2014. Članci 946. i dalje Zakona o parničnom postupku sadržavaju potrebne odredbe o podnošenju zahtjeva te o postupku, izvršenju naloga i svim pravnim lijekovima.

Obavijest o hitnom namirenju dugovanja (točka 1.4.) ne izdaje sud (vidjeti prije svega prethodni tekst). U tom slučaju vjerovnik sam preuzima inicijativu (obično imenovanjem sudskog izvršitelja koji će djelovati u njegovo ime). Vjerovnik nastoji izvršiti tražbinu oduzimanjem primitaka ili drugih prava, na temelju pravne snage izvršne pravne isprave, dostavom dužniku koji je treća strana ili glavnom dužniku pisanu izjavu u kojoj je navedeno da je oduzimanje prava ili primitka iz tog odnosa neizbježno (članak 845. stavak 1. Zakona o parničnom postupku). Obavijest dužniku koji je treća strana ima izvršnu snagu u skladu s člankom 930. Zakona o parničnom postupku samo ako se dugovanje stvarno naplati u roku od mjesec dana (članak 845. stavak 2. Zakona).

Zakonom o sudskim pristojbama (*Gerichtskostengesetz*, GKG) predviđeno je plaćanje iznosa od 150 % pristojbe u postupku povodom zahtjeva za oduzimanje ili uhićenje ili donošenje privremene mjere. Iznos pristojbe ovisi o vrijednosti spora. Sud procjenjuje vrijednost spora za svaki predmet zasebno, ovisno o interesu podnositelja zahtjeva za realizaciju imovine dužnika. Tablica pristojbi za vrijednosti spora do 500 000 EUR navedena je u nastavku.

Zakon o sudskim pristojbama (GKG) Prilog 2. (odnosi se na članak 34. stavak 1. treću rečenicu)

Vrijednost predmeta spora do ... EUR	Pristojba ... EUR	Vrijednost predmeta spora do ... EUR	Pristojba ... EUR
500	35,00	50 000	546,00
1000	53,00	65 000	666,00
1500	71,00	80 000	786,00
2000	89,00	95 000	906,00
3000	108,00	110 000	1026,00
4000	127,00	125 000	1146,00

5000	146,00	140 000	1266,00
6000	165,00	155 000	1386,00
7000	184,00	170 000	1506,00
8000	203,00	185 000	1626,00
9000	222,00	200 000	1746,00
10 000	241,00	230 000	1925,00
13 000	267,00	260 000	2104,00
16 000	293,00	290 000	2283,00
19 000	319,00	320 000	2462,00
22 000	345,00	350 000	2641,00
25 000	371,00	380 000	2820,00
30 000	406,00	410 000	2999,00
35 000	441,00	440 000	3178,00
40 000	476,00	470 000	3357,00
45 000	511,00	500 000	3536,00

Ako zahtjev podliježe usmenom postupku i ako predmet nije okončan povlačenjem zahtjeva za zaštitu prije zaključenja usmene rasprave ili priznanjem dugovanja, odricanjem ili nagodbom (u tim se slučajevima pristojba umanjuje za 50 %), plaća se viši iznos pristojbe u iznosu od 300 %. Troškove u prvom redu snosi stranka kojoj je sud to naložio u svojoj odluci – osim toga, i podnositelj zahtjeva, kao osoba koja je pokrenula postupak, može snositi troškove u svojstvu solidarnog dužnika.

Sudski izvršitelj naplaćuje pristojbu u iznosu od 3 EUR za svaku dostavu obavijesti o hitnom namirenju dugovanja dužniku ili dužniku koji je treća strana navedenom u obavijesti. Osim toga, poštanske naknade i troškovi naplaćuju se za sve potrebne potvrde. Pristojba za osobnu dostavu koju obavlja sudski izvršitelj iznosi 10 EUR i u tom se slučaju plaćaju i putni troškovi sudskog izvršitelja. Ovisno o udaljenosti do mjesta stanovanja adresata ti troškovi iznose od 3,25 EUR do 16,25 EUR. Pristojba koja se plaća sudskom izvršitelju za pripremu obavijesti o izvršenju u ime vjerovnika (članak 845. stavak 1. druga rečenica Zakona) iznosi 16 EUR za obavljanje službene radnje.

Izvršenje sudskog naloga prvenstveno obavlja sudski izvršitelj, a provodi se državnim instrumentima (izvršenje). Odvija se u skladu s propisima koji su trenutačno na snazi za izvršenje sudskih presuda.

Napomena: izvršenje privremeno izvršive presude, kojom se osporava mjera predostrožnosti, u biti se ne razlikuje od izvršenja pravomoćne odluke.

Međutim, zakonom su utvrđene različite metode izvršenja ovisno o prirodi tražbine.

Ako je riječ o fiksnom iznosu duga, vjerovnik se često za izvršenje sudske odluke koristi uslugama sudskog izvršitelja. Za izvršenje na pokretnoj imovini koje provodi sudski izvršitelj naplaćuje se pristojba u iznosu od 26,00 EUR. Ako je radno vrijeme sudskog izvršitelja dulje od tri sata, naplaćuje se dodatni iznos od 20,00 EUR za svaki dodatni sat ili za dio sata. Osim toga, naplatit će se i svi nužni troškovi sudskog izvršitelja. Platnim nalogom vjerovniku se može dati i pravo da podnese zahtjev za sudsku zaplenu primitaka dužnika (npr. pravo na isplatu plaće) (članak 829. Zakona o parničnom postupku). Za postupak koji se odnosi na sam zahtjev naplaćuje se pristojba u iznosu od 20,00 EUR, a pristojba za nepredviđene troškove (posebno troškove dostave sudskog naloga) naplaćuje se zasebno.

Ako se izvršenje provodi na nepokretnoj imovini dužnika, može se upisati hipoteka za osiguranje dugovanja ili imovina može postati predmet prisilne prodaje na dražbi ili prisilne uprave. Zakonom o troškovima sudova i javnih bilježnika u slučaju izvanparničnih postupaka (Zakon o troškovima sudova i javnih bilježnika, GNotKG) (*Gesetz über Kosten der freiwilligen Gerichtsbarkeit für Gerichte und Notare (Gerichts- und Notarkostengesetz, GNotKG)*) za upis hipoteke u zemljišne knjige u svrhu osiguranja dugovanja propisano je plaćanje pune pristojbe razmjernje vrijednosti tog dugovanja. Tablica pristojbi za vrijednosti do 3 milijuna EUR navedena je u nastavku.

Zakon o troškovima sudova i javnih bilježnika u slučaju izvanparničnih postupaka (Zakon o troškovima sudova i javnih bilježnika, *Gerichts- und Notarkostengesetz* GNotKG)

Prilog 2. (odnosi se na članak 34. stavak 3.)

Vrijednost transakcije do ... EUR	Pristojba Tablica A ... EUR	Pristojba Tablica B ... EUR	Vrijednost transakcije do ... EUR	Pristojba Tablica A ... EUR	Pristojba Tablica B ... EUR	Vrijednost transakcije do ... EUR	Pristojba Tablica A ... EUR	Pristojba Tablica B ... EUR
500	35,00	15,00	200 000	1746,00	435,00	1 550 000	7316,00	2641,00
1000	53,00	19,00	230 000	1925,00	485,00	1 600 000	7496,00	2641,00
1500	71,00	23,00	260 000	2104,00	535,00	1 650 000	7676,00	2720,00
2000	89,00	27,00	290 000	2283,00	585,00	1 700 000	7856,00	2800,00
3000	108,00	33,00	320 000	2462,00	635,00	1 750 000	8036,00	2880,00
4000	127,00	39,00	350 000	2641,00	685,00	1 800 000	8216,00	2960,00
5000	146,00	45,00	380 000	2820,00	735,00	1 850 000	8396,00	3040,00
6000	165,00	51,00	410 000	2999,00	785,00	1 900 000	8576,00	3120,00
7000	184,00	57,00	440 000	3178,00	835,00	1 950 000	8756,00	3200,00
8000	203,00	63,00	470 000	3357,00	885,00	2 000 000	8936,00	3280,00
9000	222,00	69,00	500 000	3536,00	935,00	2 050 000	9116,00	3360,00
10 000	241,00	75,00	550 000	3716,00	1015,00	2 100 000	9296,00	3440,00
13 000	267,00	83,00	600 000	3896,00	1095,00	2 150 000	9476,00	3520,00
16 000	293,00	91,00	650 000	4076,00	1175,00	2 200 000	9656,00	3600,00
19 000	319,00	99,00	700 000	4256,00	1255,00	2 250 000	9836,00	3680,00
22 000	345,00	107,00	750 000	4436,00	1335,00	2 300 000	10016,00	3760,00
25 000	371,00	115,00	800 000	4616,00	1415,00	2 350 000	10 196,00	3840,00

30 000	406,00	125,00	850 000	4796,00	1495,00	2 400 000	10 376,00	39
35 000	441,00	135,00	900 000	4976,00	1575,00	2 450 000	10 556,00	40
40 000	476,00	145,00	950 000	5156,00	1655,00	2 500 000	10 736,00	41
45 000	511,00	155,00	1 000 000	5336,00	1735,00	2 550 000	10 916,00	42
50 000	546,00	165,00	1 050 000	5516,00	1815,00	2 600 000	11 096,00	42
65 000	666,00	192,00	1 100 000	5696,00	1895,00	2 650 000	11 276,00	43
80 000	786,00	219,00	1 150 000	5876,00	1975,00	2 700 000	11 456,00	44
95 000	906,00	246,00	1 200 000	6056,00	2055,00	2 750 000	11 636,00	45
110 000	1026,00	273,00	1 250 000	6236,00	2135,00	2 800 000	11 816,00	46
125 000	1146,00	300,00	1 300 000	6416,00	2215,00	2 850 000	11 996,00	46
140 000	1266,00	327,00	1 350 000	6596,00	2295,00	2 900 000	12 176,00	47
155 000	1386,00	354,00	1 400 000	6776,00	2375,00	2 950 000	12 356,00	48
170 000	1506,00	381,00	1 450 000	6956,00	2455,00	3 000 000	12 536,00	49
185 000	1626,00	408,00	1 500 000	7136,00	2535,00			

Za podnošenje zahtjeva za izdavanje naloga za prisilnu prodaju na dražbi ili prisilno upravljanje imovinom plaća se pristojba od 100,00 EUR.

Ako je u presudi određeno da dužnik mora predati pokretnu imovinu, sudski izvršitelj izvršit će sudsku odluku na zahtjev vjerovnika. Za obavljanje službene radnje naplaćuje se iznos od 26,00 EUR. Ako je u presudi određeno da dužnik mora predati nepokretnu imovinu ili mjesto stanovanja, za aktivnosti ispražnjenja imovine naplaćuje se naknada od 98,00 EUR. Osim toga, naplaćuju se i nepredviđeni troškovi sudskog izvršitelja, konkretno oni za rad trećih strana (npr. troškovi preseljenja, naknade bravara itd.). Ako je radno vrijeme sudskog izvršitelja dulje od tri sata, naplaćuje se dodatni iznos od 20,00 EUR za svaki dodatni sat ili za dio sata.

2.2 Glavni uvjeti

Pri izdavanju naloga za oduzimanje imovine ili uhićenje osobe pretpostavlja se da postoji dugovanje i osnova za oduzimanje ili uhićenje. U slučaju oduzimanja sve dužnikove imovine koju je moguće oduzeti, osnova za oduzimanje postoji ako postoji bojazan da će dužnik nepoštenim postupcima ugroziti ili bitno onemogućiti buduće izvršenje sudske odluke, na primjer, uklanjanjem ili skrivanjem imovine. Isto tako, cilj je uhićenja osobe, odnosno samog dužnika, posebno intenzivnom mjerom spriječiti ga da ukloni dostupnu imovinu koju je moguće oduzeti u okviru izvršenja. Međutim, uhićenje osobe može se naložiti samo ako se potrebna razina sigurnosti ne može postići oduzimanjem imovine.

Svrha je privremene mjere (u bilo kojem obliku) spriječiti promjenu postojeće situacije kako ne bi došlo do ugrožavanja ili bitnog onemogućavanja ostvarenja prava ili pravnog odnosa stranke. Predmet privremene mjere mogu biti tražbine za koje je potrebna (privremena) predaja predmeta ili (privremeno) trpljenje ili poduzimanje određene radnje (članci 935., 938. i 940. Zakona o parničnom postupku). Pravila koja se primjenjuju na privremene mjere u osnovi su ista kao ona koja se primjenjuju na oduzimanje i uhićenje (članak 936.) U vrlo iznimnim okolnostima sud može naložiti i provedbu privremenog plaćanja. Tražbinu i osnovu za nalog za oduzimanje koji se izdaje moraju se dokazati na zadovoljstvo suda, na primjer izjavom pod prisegom ili dostavom isprava (članak 920. stavak 2. Zakona o parničnom postupku). U tom pogledu sud mora moći iz predloženog ocijeniti tražbinu i hitnost kao „vrlo vjerojatne”. Isto se primjenjuje na nalog za provedbu privremene mjere (članak 936. ZPO-a).

U postupcima za oduzimanje ili uhićenje moguće je, ali nije nužno, prethodno saslušati stranke (članak 922. Zakona o parničnom postupku). Mora se održati naknadna rasprava ako dužnik, kojemu se nalog o oduzimanju ili uhićenju mora dostaviti u roku od najviše jednog tjedna nakon izvršenja, podnese prigovor na taj nalog (članak 924.). U postupcima povodom privremene mjere u načelu je obvezno održavanje rasprave. Moguće ju je isključiti samo u hitnim slučajevima ili ako je zahtjev odbijen (članak 937. stavak 2.). Ne postoje vremenska ograničenja za saslušanje stranaka.

3 Predmet i priroda takvih mjera?

3.1 Koja vrsta imovine može podlijeći takvim mjerama?

Mjere predostrožnosti mogu se primijeniti na svu imovinu koja podliježe izvršenju.

3.2 Koji su učinci takvih mjera?

Oduzimanje ima učinak zadržavanja imovine. Glavni dužnik i dužnici koji su treća strana gube pravo na raspolaganje oduzetom imovinom.

Oduzimanje je zaštićeno člankom 136. Kaznenog zakonika (*Strafgesetzbuch*, StGB), koji se odnosi na uništavanje oduzetih predmeta. Osim toga, u slučaju povrede moguće je pokrenuti postupak za naknadu štete u skladu s građanskim pravom.

Na privremene mjere primjenjuje se sljedeće: sudski izvršitelj izvršava nalog za oduzimanje imovine u skladu s člankom 883. Zakona o parničnom postupku. Sud može izvršiti zahtjev ili zabranu određenih radnji u skladu s člankom 887. (odobrenje suda da vjerovnik poduzme razumne radnje) ili u skladu s člancima 888. i 890. (određivanje novčanih kazni / pritvora ili novčanih kazni / lišavanja slobode radi sprječavanja nerazumnih postupaka ili propusta i trpljenja).

Na zapljenu sredstava na bankovnim računima primjenjuju se posebne odredbe u skladu s člankom 835. stavkom 3. Zakona o parničnom postupku. Novac s računa dužnika koji je fizička osoba ne može se uplatiti vjerovniku do isteka četiri tjedna od dostave naloga za prijenos trećoj strani. Tim se postupkom dužniku daje prilika da podnese zahtjev za zaštitu od zapljene prije plaćanja konačnog iznosa vjerovniku izvršenja.

3.3 Koliko dugo takve mjere vrijede?

Nalog za oduzimanje ili uhićenje ili privremena mjera moraju se izvršiti u roku od jednog mjeseca od datuma izricanja ili dostavljanja odluke.

Mjere su važeće ako postoji osnova za opravdanje sigurnosnih mjera ili mjera predostrožnosti ili do donošenja odluke u glavnom postupku.

4 Je li moguća žalba protiv takve mjere?

Kako je prethodno opisano, sud može naložiti oduzimanje ili uhićenje i privremenu mjeru donošenjem pravomoćne presude (*Urteil*) (nakon rasprave) ili nalogom (*Beschluss*) (članci 922. i 936. Zakona o parničnom postupku).

Stranke mogu podnijeti žalbu protiv presude ako je vrijednost predmeta žalbe veća od 600 EUR.

Ako je izdan nalog primjenjuje se sljedeće:

dužnik može podnijeti žalbu protiv naloga za oduzimanje ili uhićenje ili protiv naloga za provedbu privremene mjere (članak 924. Zakona). U tom se slučaju saziva usmena rasprava u cilju donošenja pravomoćne presude o zakonitosti mjere. Potom se u opisanim okolnostima protiv te presude može podnijeti žalba. Ako je zahtjev odbačen rješenjem, vjerovnik može uložiti neposredni prigovor (*sofortige Beschwerde*) u roku od dva tjedna od dostave obavijesti. Isto se primjenjuje u slučaju naloga za oduzimanje ili uhićenje ili ako je izdana privremena mjera, ali u tom slučaju vjerovnik mora dati instrument osiguranja. Osim toga, dužnik može podnijeti zahtjev za ukidanje oduzimanja ili uhićenja ili privremene mjere ako vjerovnik nije uspio dokazati tražbinu u propisanom roku (članak 926. Zakona o parničnom postupku) ili zato što su se promijenile okolnosti (članak 927.).

Kad je riječ o Uredbi (EU) br. 655/2014, članak 953. Zakona o parničnom postupku sadržava pravne lijekove protiv presuda u vezi s nalogom za blokadu računa.

Naposljetku, člankom 945. Zakona o parničnom postupku predviđena je obveza stranke koja je pribavila privremeni nalog da plati naknadu štete, ako se utvrdi da su nalog za oduzimanje ili privremena mjera od početka bili neutemeljeni ili ako se naložena mjera opozove u skladu s člankom 926. stavkom 2. ili člankom 942. stavkom 3. Zakona.

Vjerovnik može u roku od jednog mjeseca zatražiti izvršenje naloga za oduzimanje ili uhićenje ili privremene mjere. U tom se slučaju u načelu primjenjuju opći propisi o izvršenju (članci 928. i 936. Zakona o parničnom postupku). Nalog za oduzimanje izvršava se zaplijenom (članak 930.), a dužnik se u načelu uhićuje na temelju uhiđenog naloga (članak 933.).

Posljednji put ažurirano: 02/11/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.